

Els projectes de recerca subvencionats per l'EAPC han impulsat canvis a les administracions públiques? – Laura López Ortells

🕒 14 de maig de 2024

Autoria: Pexels. Font: Pixabay

d'aprenentatge.

Aquest apunt sintetitza l'estudi realitzat per Ivàlua que analitza **com els treballs de recerca subvencionats per l'EAPC han impulsat canvis a les polítiques i administracions públiques**. En concret, l'anàlisi realitzada s'ha centrat en els projectes de recerca de la convocatòria del 2021 i mostra que han tingut un ús elevat en les sis administracions públiques que han participat en els equips de recerca: han generat coneixement útil, i en la majoria dels casos també han suposat canvis en el disseny de polítiques, la planificació i gestió de serveis, o l'elaboració de continguts

L'any 2017 l'Escola d'Administració Pública de Catalunya (EAPC) va posar en marxa el programa **EAPC motor de recerca** amb la finalitat de millorar la interconnexió entre els investigadors acadèmics, els decisors públics i la societat, i amb la voluntat d'impulsar la recerca com un veritable instrument útil, eficient i innovador per orientar la presa de decisions de les administracions i les polítiques públiques catalanes. En el marc d'aquest programa, s'atorguen periòdicament **subvencions a la realització de treballs de recerca** per promoure la transferència de coneixement a les administracions i l'impacte social de la recerca, a través de la recerca col·laborativa, amb l'**objectiu d'identificar solucions innovadores per a la presa de decisions**. Per tal de fomentar aquesta col·laboració, l'EAPC organitza un mercat de reptes on l'Administració, l'acadèmia i la societat civil es troben i intercanvien projectes per tal de constituir grups de recerca transdisciplinaris.

Principals característiques de les subvencions corresponents a la convocatòria de l'any 2021:

- La convocatòria està oberta a les **universitats catalanes i els centres públics i privats** de Catalunya, sense finalitats de lucre, que porten a terme activitat **de recerca**.
- Els treballs s'han de lliurar en un **termini de dotze mesos** a partir de l'adjudicació, i l'import del finançament és d'entre 6.000 i 12.000 euros per treball.
- Han d'adoptar un enfocament pluridisciplinari i han d'incloure la participació d'actors socials rellevants en el disseny i en el desenvolupament de la recerca. Els equips de recerca han d'estar integrats per **tres o més membres**, amb almenys una persona de cadascun dels col·lectius següents: **acadèmia, Administració pública i societat civil**.
- L'equip ha d'incorporar una persona com a **mentora institucional**, que ha de ser **de qualsevol de les administracions públiques catalanes**, ha de tenir **responsabilitat i experiència** en les polítiques públiques relacionades amb l'objecte de la recerca, i **capacitat de decisió o influència** per transformar la política que es pretén millorar amb el projecte. **La institució que la designa es compromet a impulsar l'aplicació dels resultats de la recerca** en la millora de l'Administració.
- Els equips que, un cop passades les dues fases de selecció, obtenen la subvenció, reben un acompanyament de l'EAPC i d'Ivàlua sobre fonaments del treball col·laboratiu i avaluació de projectes.

L'estudi realitzat per Ivàlua analitza l'ús que han fet les administracions públiques dels treballs de recerca corresponents a la convocatòria de l'any 2021, que van finalitzar el setembre de 2022. La pregunta concreta que s'ha abordat ha estat la següent: **com han fet servir les recerques dutes a terme pels projectes subvencionats per l'EAPC les administracions públiques que les han mentorat?** La finalitat és identificar els canvis que s'han dut a terme a l'Administració com a conseqüència de la recerca, i explorar els factors que contribueixen (i els que no ajuden) al fet que una recerca sigui realment útil per informar els processos de decisió pública. L'estudi se centra en aquesta convocatòria perquè es requereix que hagi passat **un any des de la finalització de la recerca per tenir un temps per processar i aplicar la informació que se'n derivi**.

Per respondre la pregunta d'investigació, Ivàlua ha elaborat una **conceptualització dels usos de les recerques i ha dut a terme una anàlisi qualitativa**. Per a la conceptualització s'ha partit de les categories que utilitza Ivàlua per analitzar els usos que poden desencadenar les avaluacions. S'ha

revisat amb la consulta d'altres classificacions emprades en la recerca aplicada: la del **Trinity College Dublin**, que empra una eina d'impacte per a la recerca anomenada *narració d'impacte basada en l'evidència*, i la d'**AQuAS**, que defineix una metodologia de tipologies d'impacte en la presa de decisions (vegeu els resultats a la píndola següent). Per a l'anàlisi qualitativa s'ha realitzat **una revisió documental i entrevistes als mentors institucionals** entre octubre i novembre de 2023, un any després de la finalització de les recerques.

La **classificació d'usos** resultant de l'anàlisi aplega els punts comuns de les diferents entitats i els que es considera que recullen millor els usos derivats de la recerca aplicada en les administracions públiques:

<p>Ús conceptual</p> <p>Es refereix a la generació de coneixement que pot representar un ús valuós per a l'organització, tot i no tenir una repercussió directa en la política pública.</p>	<p>Ús instrumental</p> <p>Implica un canvi:</p> <ul style="list-style-type: none"> - en l'establiment de polítiques - en la implementació de la planificació i gestió de serveis - en el desenvolupament de material formatiu i informatiu 	<p>Millora en les administracions i en les polítiques públiques</p> <p>L'estudi no ha permès identificar millores en aquest àmbit, ja que aquests tipus de canvis requereixen una anàlisi a mitjà o a llarg termini per comprovar l'evolució del projecte.</p>
--	--	---

Els **resultats de l'anàlisi mostren que les recerques de la convocatòria de 2021** de les subvencions per a l'elaboració de treballs de recerca sobre Administració pública i polítiques públiques **han tingut un ús elevat en les sis institucions participants**. En tots els casos la persona mentora institucional ha manifestat un ús de les recerques, ja sigui de les recomanacions o bé dels resultats generats en els treballs.

Seguint la **conceptualització d'usos** proposada per Ivàlua, **en quatre** de les sis recerques **l'efecte ha sigut instrumental** i ha comportat canvis en la implementació, planificació i gestió de serveis, en l'establiment de polítiques, i en el desenvolupament de material formatiu i informatiu, cosa que implica un ús que potencialment podria generar millores en les polítiques públiques i millores en el benestar de la societat. En els altres **dos casos**, l'efecte dels projectes ha estat d'**ús conceptual**, que implica tenir més coneixement sobre el tema. Potencialment, un d'aquests dos projectes podria tenir un ús instrumental.

A continuació, **es presenten les dades dels projectes adjudicatariis de les convocatòries i la categorització dels usos** elaborada per Ivàlua, justificada a partir de l'anàlisi de l'ús percebut per les persones mentores institucionals. Així mateix, també s'enllacen els **informes de les recerques** que estan publicats al web de l'EAPC.

Projectes adjudicatari de la convocatòria de 2021	Organització mentora institucional	Universitat o centre de recerca	Tipologia d'ús
<p>Disseny i desenvolupament d'un òrgan d'impuls, vigilància i control en matèria d'integritat pública: instrument clau del sistema de governança del Codi ètic del servei públic de Catalunya</p>	<p>Coordinació del Programa de lluita contra la corrupció i d'enfortiment de la integritat, de la Secretaria de Transparència i Govern obert. Departament d'Acció Exterior, Relacions Institucionals i Transparència de la Generalitat de Catalunya.</p>	<p>Universitat de Barcelona (UB)</p>	<p>Ús instrumental: en la implementació, la planificació i la gestió de serveis.</p>
<p>Estratègies contextualitzades de captació de talent tècnic per als governs locals de la demarcació de Barcelona</p>	<p>Gerència de Serveis d'Assistència al Govern Local. Àrea d'Innovació, Governos Locals i Cohesió Territorial de la Diputació de Barcelona.</p>	<p>Universitat Politècnica de Catalunya – ·BarcelonaTech (UPC)</p>	<p>Ús instrumental: influència en els processos d'establiment de polítiques.</p>
<p>La informació energètica en l'administració digital: disseny d'un model de Passaport de Renovació d'Edificis basat en BIM i Blockchain</p>	<p>Àrea d'Estalvi i Eficiència Energètica de l'Institut Català d'Energia.</p>	<p>Universitat Politècnica de Catalunya – BarcelonaTech (UPC)</p>	<p>Ús conceptual: generació de coneixement.</p>
<p>Interseccionalitat a les polítiques públiques:</p>	<p>Direcció de programes del servei LGTBI+ de</p>	<p>Universitat de Vic – Universitat Central de</p>	<p>Ús instrumental: influència en el desenvolupament de</p>

generant eines pràctiques per a la seva aplicació	l'Ajuntament de Terrassa.	Catalunya (UVic-UCC)	material formatiu i informatiu i, potencialment, en la implementació, la planificació i la gestió de serveis.
Avançant en la transformació digital de l'Administració: factors, dimensions i indicadors	Àrea de Promoció de la Cultura de la Innovació de l'Oficina d'Innovació i Administració Digital, Direcció General d'Administració Digital de la Generalitat de Catalunya.	Institut d'Estudis Regionals i Metropolitans de Barcelona (IERMB)	Ús instrumental: en la implementació, la planificació i la gestió de serveis.
Perfila SP – Anàlisi de variables sociològiques i psicològiques com a predictores d'ocupabilitat en el perfilatge dels Serveis d'Ocupació de Catalunya	Cap del Servei d'Informació i Orientació del Servei d'Ocupació de Catalunya.	Universitat Autònoma de Barcelona, Centre d'Estudis Sociològics sobre la Vida Quotidiana i el Treball (QUIT)	Ús conceptual i, potencialment, ús instrumental: en la implementació, la planificació i la gestió de serveis.

Dels **factors que s'han identificat i que faciliten l'ús** de la recerca, el rol actiu de la persona mentora institucional és essencial, especialment per adaptar l'objectiu de la recerca i les recomanacions a l'interès de la seva institució; així mateix, es valora el seguiment realitzat per l'EAPC i Ivàlua. Pel que fa als **factors que han dificultat un major ús**, destaquen el temps per elaborar el projecte, la manca de difusió pública dels resultats generats, i el procediment de justificació de les subvencions.

Les **principals recomanacions** plantejades per Ivàlua per millorar el procés per a les següents convocatòries són:

- **Incrementar la difusió dels projectes de recerca**, de manera que es prevegi com una activitat que forma part del projecte i en què ha de participar tot l'equip, a través de jornades de tancament de la línia de subvenció o especialitzades. Aquest factor és rellevant perquè la implicació política o directiva és fonamental per impulsar les actuacions derivades de la recerca. De fet, **la presentació dels resultats a escala política** també és un dels **factors que s'han**

estudiat i que expliquen els usos instrumentals de les avaluacions d'Ivàlua. Igualment, es proposa identificar maneres de millorar la comunicació dels projectes, per exemple, incentivant l'elaboració de resums executius i infografies, i valorar-ne la publicació a l'EAPC blog.

- Millorar la comunicació dels rols dels diferents agents a les sessions inicials i revisar l'acompanyament als equips de recerca.

Finalment, es considera molt valuós aprofundir en les anàlisis i seguir copsant els canvis que provoquen les recerques, especialment per valorar si han aportat millores en les polítiques públiques.

Laura López Ortells

Analista de l'Institut Català d'Avaluació de Polítiques Públiques (Ivàlua)

◆ ANÀLISI QUALITATIVA, AVALUACIÓ DE PROJECTES, CAPTACIÓ DE TALENT, GENERACIÓ DE CONEIXEMENT, MENTORIA INSTITUCIONAL, PLANIFICACIÓ I GESTIÓ DE SERVEIS, PROJECTES DE RECERCA, RECERCA COL·LABORATIVA, SOLUCIONS INNOVADORES